

Als leven onmogelijk is

13/12/2013 | Kristin Vanschoubroek

Psychotherapeut, directeur van vzw La Verna

Rond euthanasie lijkt een ideologische oorlogvoering aan de hand. Gelovigen en vrijzinnigen nemen vaak een tegengesteld standpunt in, waarbij de gelovigen de verdedigers van het leven lijken en vrijzinnigen voorstanders van een zelfgekozen dood.

Ik begeleid al twintig jaar mensen rond levensvragen. Soms betreft het mensen met een zeer zwaar psychisch lijden. Ze zien er gezond uit, stralen zelfs levenslust uit. Ze verlangen te leven. Maar daaronder zit tegelijk een onmogelijkheid om te leven. Het is vaak een tegenstelling. Ze verlangen te leven maar kunnen niet leven omdat het te zwaar is.

Andere mensen kunnen wel leven maar verlangen naar de dood. Ze voelen sterven aan als het ultieme thuiskomen, als een bevrijding van aardse zorgen en pijnen.

Ikzelf ben een gelovige. Mijn luisteren en aanwezig zijn is vaak het enige dat ik kan bieden. Soms is dat genoeg en kunnen mensen verder. Heel af en toe is dat niet genoeg: ze zijn dankbaar, maar de onmogelijkheid om te leven blijft.

Ik denk aan een jonge vrouw die heel lang opgesloten zat in een psychisch lijden met zware zelfverminking tot gevolg. Haar moeder hielp zoveel ze kon, maar vaak riep ze uit: waarom komen ze mijn dochter niet halen? Waarom moet ze zo afzien? Ouders willen niet dat hun kind sterft, maar dat het bevrijd wordt uit het lijden. De liefde van ouders kan zo ver gaan dat ze bereid zijn om mee te werken aan het loslaten van het leven, aan het loslaten van wat hen het dierbaarst is.

Een andere vrouw verwees ik door naar een psychiater die haar begreep. De procedure voor euthanasie werd ingezet. Alles werd in gereedheid gebracht om, als het moment daar was, de stap te kunnen zetten. Het was een uitweg die rust bracht. Ze wist dat het kon.

Vaak geeft de kans om te sterven de mogelijkheid om te leven. De behoeders van het leven zijn vaak de behoeders van het sterven. Leven en dood zijn geen tegenstellingen, ze horen samen.

Sommige mensen beroven zich van het leven omdat ze vastzitten in uitzichtloosheid en er niet durven of kunnen over spreken. Het is belangrijk dat mensen de kans krijgen om zich uit te spreken over hun onmogelijkheid om te leven. Daar niet over oordelen en aanwezig blijven is een lichtpuntje dat soms opnieuw leven geeft.

Een wettelijk kader bieden waarbinnen euthanasie mogelijk is, is in die optiek goed. Het maakt het taboe rond sterven bespreekbaar. De wettelijke mogelijkheid om te sterven geeft vaak meer mogelijkheden om te kiezen voor leven.